

DECIZIA COMISIEI

din 20 decembrie 2012

de autorizare a Spaniei să prelungească, în cazul lucrătorilor români, suspendarea temporară a aplicării articolelor 1-6 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii

(2012/831/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană⁽¹⁾, în special articolul 23 și anexa VII partea 1 punctul 7 paragraful al doilea, intitulată „Libera circulație a persoanelor”,

având în vedere cererea înaintată de Spania la 13 decembrie 2012,

întrucât:

- (1) Începând cu 1 ianuarie 2009, Spania a aplicat integral, în ceea ce privește resortisanții români, articolele 1-6 din Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității⁽²⁾. La 22 iulie 2011, referindu-se la un dezechilibru grav care s-a produs pe piața spaniolă a forței de muncă, Spania, în conformitate cu anexa VII partea 1 punctul 7 al treilea paragraf la Actul privind condițiile de aderare a Republicii Bulgaria și a României și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (denumit în continuare „Actul de aderare din 2005”) a informat Comisia că a hotărât, chiar în ziua respectivă, să reintroducă restricții privind accesul la piața forței de muncă pentru lucrătorii români. Regulamentul (CEE) nr. 1612/68 a fost codificat și înlocuit cu Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii⁽³⁾, care a intrat în vigoare la data de 16 iunie 2011.
- (2) Ca răspuns la o cerere adresată de Spania Comisiei la 28 iulie 2011, în temeiul anexei VII partea 1 punctul 7 al doilea paragraf la Actul de aderare din 2005, prin care solicita ca articolele 1-6 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 să fie suspendate integral în ceea ce privește lucrătorii români de pe întregul teritoriu al Spaniei și în toate sectoarele, Comisia a autorizat Spania prin Decizia 2011/503/UE⁽⁴⁾ să limiteze liberul acces al lucrătorilor români la piața forței de muncă din Spania, până la 31 decembrie 2012, sub rezerva anumitor condiții. Decizia a intrat în vigoare la 12 august 2011.
- (3) Spania a solicitat Comisiei, prin intermediul unei scrisori din data de 13 decembrie 2012, să prelungească, în cazul lucrătorilor români, suspendarea articolelor 1-6 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 până la 31 decembrie 2013.

- (4) Spania își justifică cererea prin faptul că cele două motive care stau la baza Deciziei 2011/503/UE continuă să existe: dezechilibrul grav al pieței forței de muncă din Spania, care afectează toate regiunile și sectoarele; și situația cetățenilor români cu reședința în Spania în raport cu piața forței de muncă, precum și riscul ca un aflus necontrolat de lucrători români să exercite o presiune și mai mare asupra pieței forței de muncă din Spania.
- (5) Spania furnizează dovezi statistice care indică faptul că situația pieței economice și a forței de muncă a continuat să se înrăutățească începând cu a doua jumătate a anului 2011, ceea ce a condus la atingerea unor niveluri record în ceea ce privește șomajul în general și șomajul în rândul tinerilor, și că previziunile economice anunță o contracție a produsului intern brut în 2012 și 2013, precum și o nouă creștere a șomajului. În plus, Spania declară că dezechilibrul pieței spaniole a forței de muncă, care amenință grav nivelul de ocupare a forței de muncă, este de natură generală și nu se limitează la o regiune sau la un sector anume.
- (6) Spania furnizează date statistice suplimentare care indică faptul că numărul de români cu reședința în Spania a continuat să crească (în pofida restricțiilor privind accesul liber la piața forței de muncă pentru lucrătorii români) și că, în septembrie 2012, numărul acestora era de 913 405; că procentajul de resortisanți români care contribuie la sistemul de securitate socială este în scădere; că numărul resortisanților români înregistrați în calitate de persoane în căutarea unui loc de muncă, precum și numărul celor care primesc ajutor de șomaj sunt relativ ridicate, deși în scădere, iar rata șomajului în rândul acestora este peste medie. Spania concluzionează că situația actuală a pieței forței de muncă afectează capacitatea sa de a absorbi noi fluxuri de lucrători români.
- (7) În conformitate cu anexa VII partea 1 punctul 7 al doilea paragraf la Actul de aderare din 2005, un stat membru poate solicita Comisiei să declare, în termen de două săptămâni, că aplicarea articolelor 1-6 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 este integral sau parțial suspendată într-o anumită regiune sau în cadrul unei profesii.
- (8) Analiza din 2011 a datelor economice pe care se întemeiază Decizia 2011/503/UE a indicat faptul că Spania se confruntă, într-adevăr, cu un dezechilibru grav al pieței forței de muncă, caracterizat prin cea mai ridicată rată a șomajului din UE (datele lunare ale Eurostat privind rata șomajului indică pentru Spania o rată de 21,0 %, în comparație cu media de 9,4 % la nivelul UE și cu rata de 9,9 % a zonei Euro în iunie 2011), o rată a șomajului deosebit de ridicată în rândul tinerilor (45,7 % în iunie 2011) și o redresare lentă a economiei (cifrele Eurostat indică faptul că în Spania PIB-ul a crescut în primul

⁽¹⁾ JO L 157, 21.6.2005, p. 203.⁽²⁾ JO L 257, 19.10.1968, p. 2.⁽³⁾ JO L 141, 27.5.2011, p. 1.⁽⁴⁾ JO L 207, 12.8.2011, p. 22.

- trimestru din 2011 cu numai 0,3 % în comparație cu trimestrul anterior, față de o creștere a PIB-ului de 0,8 % pentru UE și zona Euro), această situație fiind agravată și mai mult de contextul financiar internațional problematic care a impus Spaniei să introducă restricții bugetare suplimentare cu scopul de a obține consolidarea fiscală, fapt care ar putea avea alte efecte negative pe termen scurt asupra creșterii economice a acesteia. Impactul scăderii nivelului de ocupare a forței de muncă a avut un caracter general și a afectat toate regiunile și toate sectoarele de producție. Datele anchetei privind forța de muncă pentru perioada cuprinsă între 2008 și 2010 au arătat, de asemenea, o scădere generală a nivelului de ocupare a forței de muncă de 9 %, iar în sectorul construcțiilor chiar de 33 %, care a afectat toate regiunile și a variat între 6 % în Țara Bascilor și 13 % în Comunitatea autonomă Valenciană.
- (9) Prin urmare, Comisia a considerat că Spania a furnizat dovezi care atestau faptul că aceasta se confruntă cu un dezechilibru generalizat al pieței forței de muncă care afectă grav nivelul de ocupare a forței de muncă în toate regiunile și în toate sectoarele de activitate și care putea persista în viitorul apropiat.
- (10) În plus, analiza din 2011 efectuată de către Comisie a stabilit că: resortisanții români care locuiau în Spania au fost grav afectați de șomaj în proporție de peste 30 % (sursă: datele Eurostat din ancheta privind forța de muncă, primul trimestru din 2011). Fluxurile de resortisanți români care soseau în Spania, în pofida unei anumite scăderi datorate recesiunii economice, au rămas substanțiale, cu toate că cererea de forță de muncă din Spania era scăzută. Numărul resortisanților români care locuiesc, în mod obișnuit, în Spania a crescut de la 388 000 la 1 ianuarie 2006 la 823 000 la 1 ianuarie 2010 (sursă: statisticile Eurostat referitoare la migrație).
- (11) Analiza datelor economice disponibile în prezent arată că piața forței de muncă din Spania se află în continuare într-un grav dezechilibru. Încetinirea creșterii economice continuă să aibă un impact mai puternic asupra ocupării forței de muncă în Spania decât în alte state membre, iar datele arată că tendința a devenit mai pronunțată pe parcursul anului 2011 și în primele trimestre ale anului 2012. În octombrie 2012, rata șomajului a fost de aproximativ 26,2 %, în comparație cu 21,3 % în iunie 2011, față de 10,7 % în medie în UE în octombrie 2012 (și 9,5 % în iunie 2011). În plus, rata șomajului în rândul tinerilor este foarte ridicată, atingând 55,9 % în octombrie 2012, în comparație cu 23,4 % în medie în UE (sursă: datele lunare ale Eurostat privind rata șomajului).
- (12) Este probabil ca situația economică negativă și, în consecință, dezechilibrul înregistrat pe piața forței de muncă să persiste. Conform previziunilor economice ale Comisiei Europene, se așteaptă ca PIB-ul Spaniei să scadă în 2012 și 2013 (– 1,4 % pentru ambii ani) înainte de a se redresa ușor în 2014 (+ 0,8 %), iar rata șomajului să continue să crească și să atingă 26,6 % în 2013 (și să scadă la 26,1 % în 2014). Declinul înregistrat la nivelul ocupării forței de muncă a continuat să afecteze toate sectoarele economice. Între al doilea trimestru al anului 2011 și al treilea trimestru al anului 2012, ocuparea forței de muncă în Spania a înregistrat o scădere de aproximativ 980 000 (sau – 5,4 %) (sursă: datele Eurostat din ancheta privind forța de muncă). În timp ce sectorul construcțiilor afișa cea mai mare scădere (–293 000 sau – 20,5 %), a scăzut și ocuparea forței de muncă în agricultură, industria prelucrătoare și sectorul serviciilor. În plus, toate regiunile sunt afectate de niveluri ridicate ale șomajului (de la 12 % în Țara Bascilor până la 30,4 % în Andaluzia în 2011, sursă: datele Eurostat din ancheta privind forța de muncă), iar dezechilibrul de pe piața forței de muncă nu se limitează, prin urmare, la o regiune anume.
- (13) Prin urmare, Comisia consideră că Spania a furnizat dovezi care atestă faptul că aceasta se confruntă în continuare cu un dezechilibru generalizat al pieței forței de muncă care afectează grav nivelul de ocupare a forței de muncă în toate regiunile și în toate sectoarele de activitate și care poate persista în viitorul apropiat.
- (14) Mai mult, analiza efectuată de Comisie arată că de când Spania a reintrodus restricții privind accesul la piața forței de muncă pentru lucrătorii români, numărul de resortisanți români în Spania a continuat să crească, deși într-un ritm mai lent decât înainte: potrivit statisticilor spaniole din domeniul migrației, numărul lor a crescut cu 11 970 (sau + 1,3 %) între 30 septembrie 2011 (901 435) și 30 septembrie 2012 (913 405), în timp ce între 30 septembrie 2010 (817 460) și 30 septembrie 2011 (901 435) a crescut cu 83 975 (sau + 10,3 %). Resortisanții români din Spania se confruntă în continuare cu niveluri foarte ridicate ale șomajului: 36,4 % în al treilea trimestru al anului 2012 (sursă: datele Eurostat din ancheta privind forța de muncă).
- (15) Prin urmare, este probabil ca aplicarea deplină a legislației UE privind libera circulație a lucrătorilor să fie încă un factor de creștere a presiunii pe piața forței de muncă din Spania, întrucât aceasta permite un flux nelimitat de lucrători români.
- (16) Prin urmare, cu scopul de a restabili situația normală a pieței spaniole a forței de muncă, este adecvat ca Spania să fie autorizată să continue să limiteze temporar accesul liber al lucrătorilor români la piața spaniolă a forței de muncă. Deoarece dispozițiile tranzitorii din Actul de aderare din 2005, din care face parte și clauza de salvagardare și care permit restricțiile privind accesul resortisanților români la piața forței de muncă, sunt limitate în timp până la 31 decembrie 2013, autorizația nu poate fi prelungită dincolo de această dată.
- (17) Restricțiile privind accesul la piața forței de muncă constituie o derogare de la un principiu fundamental al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, și anume libera circulație a lucrătorilor. În conformitate cu jurisprudența consacrată a Curții de Justiție, astfel de măsuri ar trebui să fie interpretate și aplicate în mod restrictiv.
- (18) Având în vedere situația actuală a pieței forței de muncă din Spania, efectele de deplasare, precum și alte posibile repercusiuni propagate între regiuni și sectoare, ca urmare a unei restricționări selective, în acest moment, este oportun ca restricțiile să continue să se aplice în cazul activităților salariate pe întregul teritoriu al Spaniei și în toate sectoarele. Cu toate acestea, sfera de aplicare a derogării poate fi redusă, în cazul în care Comisia constată că informațiile relevante pe care se

sprijină această derogare s-au schimbat sau că efectele derogării se dovedesc a fi mai restrictive decât este necesar pentru a atinge scopul declarat, în special în cazul activităților salariate care necesită o diplomă universitară sau calificări echivalente.

- (19) De asemenea, cu toate că, pentru ca restricțiile autorizate prin prezenta decizie să aibă efectul scontat asupra pieței forței de muncă din Spania, se consideră în prezent că este adecvat ca aceste restricții să rămână în vigoare până la sfârșitul perioadei tranzitorii, și anume până la 31 decembrie 2013, acest termen limită poate fi redus, în cazul în care Comisia va stabili că informațiile relevante care au determinat adoptarea prezentei decizii s-au schimbat sau că efectele acesteia se dovedesc a fi mai restrictive decât este necesar pentru a atinge scopul deciziei.
- (20) În acest scop, Spania trebuie să furnizeze Comisiei, trimestrial, datele statistice necesare pentru a evalua evoluția pieței forței de muncă pe sectoare de activitate și pe profesii. Primul raport trimestrial trebuie prezentat până la 31 martie 2013.
- (21) Decizia de autorizare a Spaniei să continue să aplice restricții privind accesul liber al resortisanților români la piața forței de muncă din Spania face obiectul anumitor condiții pentru a garanta limitarea strictă a acestor restricții la ceea ce este necesar pentru a îndeplini scopul prevăzut.
- (22) Prin urmare, nu este adecvat să se autorizeze reintroducerea restricțiilor în ceea ce privește resortisanții români și membrii familiilor acestora care au fost deja încadrați pe piața forței de muncă din Spania sau care au fost deja înregistrați ca persoane aflate în căutarea unui loc de muncă de către serviciile publice pentru ocuparea forței de muncă în Spania la 22 iulie 2011, adică la data notificării de către Spania a măsurilor menționate în considerentul 1.
- (23) Principiile care guvernează restricțiile privind accesul la piața forței de muncă, astfel cum sunt stabilite în anexa VII partea 1 la Actul de aderare din 2005, cum ar fi clauza de „standstill” și principiul preferinței acordate cetățenilor Uniunii menționat la punctul 14 din partea 1 a anexei respective, ar trebui, de asemenea, să fie respectate.
- (24) Dreptul membrilor familiilor lucrătorilor români de a se angaja în Spania ar trebui să fie reglementat *mutatis mutandis* de dispozițiile prevăzute în anexa VII partea 1 punctul 8 din Actul de aderare din 2005.
- (25) Restricțiile autorizate prin prezenta decizie privind drepturile de acces ale resortisanților români și ale membrilor familiilor acestora la piața forței de muncă din Spania se limitează strict la domeniul de aplicare al prezentei decizii și nu pot afecta în niciun fel oricare alte drepturi de care resortisanții români și membrii familiilor acestora beneficiază în temeiul legislației Uniunii.
- (26) În scopul monitorizării, ar trebui prevăzută obligația de a fi furnizate Comisiei detalii privind măsurile pe care Spania le-a adoptat pe baza prezentei decizii,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Spania este autorizată prin prezenta decizie să suspende, în cazul resortisanților români, articolele 1-6 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 până la data de 31 decembrie 2013 și sub rezerva condițiilor specificate la articolele 2-4 din prezenta decizie.

Articolul 2

Fără a aduce atingere măsurilor introduse de Spania la 22 iulie 2011 în conformitate cu anexa VII partea 1 punctul 7 al treilea paragraf la Actul de aderare din 2005, prezenta decizie nu afectează resortisanții români și membrii familiilor acestora:

care la 12 august 2011 erau angajați în Spania; sau

care, la 12 august 2011, erau înregistrați în calitate de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă de către serviciile publice pentru ocuparea forței de muncă din Spania.

Articolul 3

Aplicarea prezentei decizii se supune *mutatis mutandis* condițiilor privind dispozițiile tranzitorii prevăzute în anexa VII partea 1 la Actul de aderare din 2005.

Articolul 4

Spania adoptă toate măsurile necesare pentru a continua monitorizarea atentă a evoluției pieței forței de muncă. Aceasta transmite Comisiei date statistice trimestriale care să demonstreze evoluția pieței forței de muncă pe sectoare de activitate și pe profesii. Primul raport trimestrial trebuie prezentat înainte de 31 martie 2013.

În cazul în care se va produce orice schimbare semnificativă a situației pieței forței de muncă, Spania transmite Comisiei și statelor membre, fără întârziere, actualizarea informațiilor relevante pe care le-a transmis deja odată cu cererea sa de adoptare a unei decizii a Comisiei pe tema care face obiectul prezentei decizii.

Articolul 5

Prezenta decizie poate fi modificată sau abrogată în special în cazul în care informațiile relevante menționate la articolul 4 și care au dus la adoptarea acesteia se modifică sau dacă efectele deciziei se dovedesc a fi mai restrictive decât este necesar pentru a atinge scopul deciziei.

Articolul 6

Spania furnizează Comisiei, în termen de două luni de la primirea prezentei decizii, detalii privind măsurile pe care le-a adoptat pe baza acesteia.

Articolul 7

Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles, 20 decembrie 2012.

Pentru Comisie

Președintele

José Manuel BARROSO